

DR. MATOLCSY KÁROLY

Az ÉMI Nonprofit Kft. a minőség, a kutatás és az innováció szolgálatában

Az ÉMI Nonprofit Kft.-nek (a továbbiakban ÉMI) alapvető feladata az építő- és építőanyag-ipar minősége fölötti független objektív szervezetként való „bábáskodás”. Az ÉMI a minőség-ellenőrző, tanúsító tevékenységre koncentrált. Európai és nemzeti jogosítványokkal rendelkező, notifikált jóváhagyó szervezet az ÉMI, aktivitása a műszaki engedélyek kiadásában és kezelésében az építőanyagok, szerkezetek és berendezések teljes körét lefedi. Az építőipar valamennyi szakágában van műszaki szervezete, laboratóriumi háttere. Az épületszerkezeti, tartószerkezeti, építésfizikai (ezen belül radiológiai, akusztikai, tűzállósági), a mechanikai, mélyépítési, a vegyszeti és az épületgépészeti laborok országosan elismert munkája eredményeképpen a kormányzati szervek bizalmának erősödésével az ÉMI-re bízták az építésfelügyeleti ellenőrzések körében a minőségbiztosítási és az építésügyben egyes oktatásszervezési feladatokat is.

Az ÉMI-nek a budapesti központ mellett az ország hat nagyvárosában vannak kirendeltségei, amelyek az adott térségben működő építőanyag-forgalmazók számára megkönnyíti az intézet elérhetőségét, valamint segíti az építési helyszíneken folyó munka minőségének ellenőrzését. A korszerű laboratóriumok kialakulásához és fenntartásához nagymértékben hozzájárult az a tény, hogy az elmúlt hét évben, évről évre a műszerbeszerzések összege 100–150 millió Ft közötti nagyságrendben mozgott.

A munkatársak szakértelme párosulva a kiváló műszerezettséggel olyan komplex szolgáltatások nyújtására ad lehetőséget amelyek a kutatás-fejlesztést és az innovációt érintik. Ezekben a munkákban az ÉMI az egyetemekkel is osztozik.

Az ÉMI részt vesz nagy országos programokban is, mint például a panelfelújítások kapcsán a pályázatkezelői tevékenység. 2007-ben a Magyar Lakás-innovációs Kht. megszüntetése után az ÉMI vette át a lakástámogatásokhoz kapcsolódó pályázatkezelési feladatokat (pályázatok nyilvántartása, döntés előkészítése, szerződések megkötése, támogatások folyósítása, helyszíni ellenőrzések végzése, új pályázati rendszerek fogadására való felkészülés).

A hazai tevékenységek folytatása mellett az ÉMI-nek kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszere is van. Az ÉMI tagja a legfontosabb nemzetközi szervezeteknek, mind az építési termék megfelelőségével foglalkozó intézményeknek (EOTA, UEAtc, WFTAO, ECI-ICE), mind a kutatás-fejlesztéssel foglalkozó nemzetközi szervezeteknek (ENBRI, ECTP, CIB, EGOLF).

Az ÉMI az ország szempontjából pénzügyi értelemben is igen jelentős európai keretprogramokban, egyedi mélységű kutatásokban vesz részt. Ezek döntő része az energetikai problémákhoz kapcsolódik, és olyan demonstrációs programok indítását célozza, amelyekbe Európa-szerte városok is bekapcsolódnak. Az évtizedes múltra visszatekintő nemzetközi kutatások a táblázat szerint alakultak

Az európai folyamatok részeként működteti az ÉMI a Magyar Építésügyi Technológiai Platformot is – számos más hazai szervezettel együttműködve –, amelynek célja az építőipar jövőképe, stratégiájának és megvalósítási tervének kidolgozása.

Az ÉMI-re a minisztériumok és szakmai szövetségek, kamarák mint bázisszervezetre számíthatnak jogszabály-előkészítő és más országos munkákban, tekintettel arra, hogy az ÉMI-nek átfogó képe van az építőipar teljességéről az építőanyaggyártástól a munkavédelemig, másrészt független státuszából adódóan pártatlanul tud állást foglalni a szakmai kérdésekben. Ebben segít az európai tekintés is, amiről az előzőekben szó volt.

A második Széchenyi-terv kapcsán százmilliárd forintos nagyságrendű beruházási programok indulnak el – a bérlakásépítésekől a panelrehabilitációig –, és ezekben a lebonyolítás biztonsága, a megvalósítás minősége, a közpénzek elköltésének monitorozása területén komoly feladatok juthatnak az ÉMI-nek.

Az ÉMI-nek nagy szerepe lehet abban is, hogy a Magyarországon működő építőanyag-gyártó cégeket helyzetbe hozza, és az importból származó termékek forgalmazását jogszerű keretek között tartja. Ugyanis reális a veszély, hogy a hazai kereslet növekedésének következtében bizonyos külföldi

országokból – jellemzően például Kínából – származó, gyenge minőségű dömpingáru árasztja el az országot. Természetesen nem állítjuk, hogy minden kínai termék minősége gyenge, de az óvatosság indokolt. Az építőipari termékek hosszú évtizedekre épülnek be a házakba, tehát egyáltalán nem mindegy, hogy ezek milyen minőségűek. Ennek kontrollálására – akár élettartam-analízisek elvégzésével – az ÉMI fel van készülve, megvan hozzá a vizsgálati infrastruktúrája. Az ÉMI európai testvérintézményeinek is vannak hasonló feladataik.

Az ÉMI tehát nincs beskatulyázva tanúsító szervezetként, egyéb nemzetgazdasági jelentőségű szerepet is vállal. Ezen kérdéskör kapcsán nem hatósági piacvédelemről, nem felügyeleti hatásköréről van szó, hanem arról, hogy az építés minőségével kapcsolatos elvárások érvényesítésében működik közre, és ez visszahat a piaci viszonyokra. Ez nemcsak az építőanyagok minőségét érintheti, hanem az építési munkák minőségét is.

Mindazonáltal a közbeszerzések keretében, az az közpénzből megvalósuló beruházások esetében szükség lenne arra is, hogy egy külső szervezet, például az ÉMI garantálja a kivitelezés minőségét.

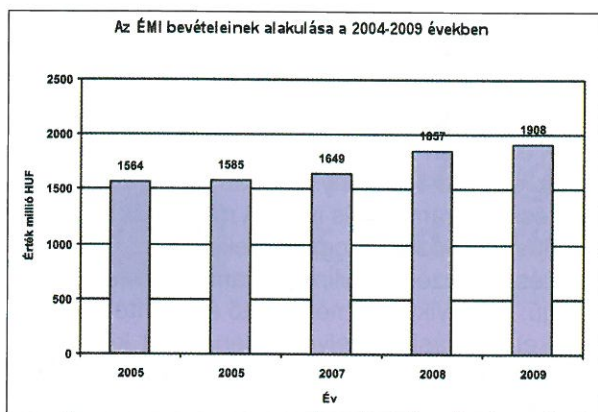
Van az ÉMI-nek egy olyan vállalkozásminősítő rendszere, ami kifejezetten kivitelező szervezetek minősítésére alkalmas. Jó lenne, ha a közbeszerzéseken az ilyen módon minősített szervezetek előnyben részesülnének.

Az említett tevékenységeken túl az ÉMI szakképzési programokat is indít. A már korábban is futó két szakképzési program bekerült az Országos Képzési Jegyzékbe. Mindkét tanfolyam hiánypótló jellegű: az egyikén kéményépítő és -javító szakembereket, a másikon felvonóellenőröket képeznek. Azt mindenképpen hasznosnak gondoljuk, hogy a munkatársak naprakész szakmai felkészültségét a szakképzésben hasznosítják. Ezen a téren az ÉMI harminc-negyven évvel ezelőtt jóval aktívabb volt, mint ma. A szakképzési választék bővítése érdekében előkészítés alatt áll egy olyan tanfolyam, amely tűzbiztonsági épületszerkezetek kivitelezésével foglalkozik majd. Ezen a szakterületen nagy értékű szerkezetek, nyílászárók, bevonatok kerülnek elő, ahol súlyos anyagi következményekkel járhatnak a beépítési, technológiai hibák. Itt is megnyilvánul tehát az ÉMI alapvető küldetése: az építés minőségének védelme.

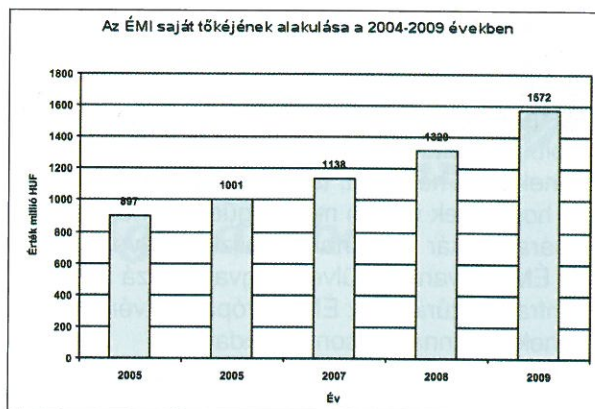
Az ÉMI részvételével folyó nemzetközi kutatások 2010-ig

	Név	Téma	Meghívó	Jelleg	Támogatás, ezer €	Szerep
1.	CRISP	Fenntarthatósági indikátorok	CSTB/FR; VTT/SF	Tematikus hálózat	20	Partner
2.	PeBBu	Teljesítményelvű építés	CIB	Tematikus hálózat	100	Munkacsoport-vezető
3.	E-CORE	Építőipari kutatási stratégiák	ENBRI	Tematikus hálózat	20	Partner
4.	FIRE-TECH	Műemlék épületek tűzvédelme	EGOLF	Tematikus hálózat	60	Partner
5.	FLAMERET	Lángellenálló építőanyagok	BME	K+F	80	Partner
6.	EGCN	Zöld városi stratégiák	Cenergia/DK	Tematikus hálózat	60	Partner
7.	DEMOHOUSE	ECOBUILDING szociális lakások	Saját+ ECN/NL	K+F	150	Munkacsoport-vezető
8.	EUR ACTIVE ROOFer	Aktív tetők és tetőfedők	Saját	Kollektív kutatás	230	Munkacsoport-vezető
9.	GREEN SOLAR CITIES	CONCERTO közösségek	Saját+ Cenergia/DK	Integrált kutatás	60	Partner
10.	GREEN CITY BUILDING	Zöld városok stratégiái	Cenergia/DK	K+F	20	Partner
11.	ENSLIC BUILDING	LCA az építészetben	IFZ/AT	IEE K+F	20	Munkacsoport-vezető
12.	KNOWLEDGE	Építőipari oktatás	ASM/PL	LEONARDO együttműködés	20	Partner
13.	TECH TRANSFER	Építőipari oktatás	ASM/PL	LEONARDO együttműködés	30	Partner
14.	LORE LCA	LCA alkalmazás az építés során	SINTEF/NO	K+F	100	Munkacsoport-vezető
15.	SECHURBA	Fenntartható műemléki városrészek	CRES/GR	IEE K+F	70	Munkacsoport-vezető
16.	ERACOBUILD	Kutatásfejlesztési projektek	CIB, ENBRI	ERANET	40	Partner
Összesen					1080	
	<i>PIME's (bírálat alatt)</i>	<i>CONCERTO közösségek: Szentendre, Sandnes, Vitoria</i>	<i>Saját</i>	<i>Integrált kutatás</i>	<i>1060</i>	<i>Alkordinátor</i>

1. ábra

2. ábra

A magas szintű szakmai munka egyik legfőbb garanciája az, hogy a 200 fős munkavállalói gárda közel 60%-a felsőfokú végzettségű szakember, kutató.

Az 1963-ban alapított ÉMI fennállása óta többféle szervezeti formában működött. 1995 végéig mint állami vállalat, majd mint 100 százalékos állami tulajdonú részvénytársaság. 2000 novemberétől az ÉMI közhasznú társaságként látta el feladatát, végül 2009 szeptemberétől – a törvényi előírásnak megfelelően – gazdasági társasággá alakulva kft. formában végzi tevékenységét.

Az intézet működésében, szervezeti struktúrájában bekövetkezett jelentős változások kedvező hatása a gazdálkodási adatokban is visszatükröződik. A bevételek a 12 évvel ezelőtti 500 millió forinttal szemben 2009-re meghaladták az 1,9 milliárd forintot, amint azt az 1. ábra is mutatja.

A bevételek folyamatos emelkedése, valamint a racionális költséggazdálkodás az intézet üzleti és adózott eredményét is nagymértékben megemelte, ezzel párhuzamosan a hatékonyság is látványosan javult. Az ÉMI saját tőkéjének alakulása a 2004–2009 közötti években a 2. ábra szerint alakult.

A nemzetközi méretű gazdasági válság talán legjobban sújtott ágazata, az építő- és építőanyagipar az elmúlt évtizedek legnehezebb időszakát éli. Nehéz ilyenkor a jövő feladatairól, lehetőségeiről derűlátóan beszélni. Mégis az ÉMI vezetése és az ott dolgozó szakemberek hisznek abban, hogy az ágazatban meglévő innovációs készség és szándék átsegíti a fejlődőképes szervezeteket a jelen nehézségein, amiben az ÉMI alkotópartnere kíván lenni mindazoknak, akik elkötelezettek az építés-ügy, az építés ügye iránt.

Megalakult a PPP Szakmaközi Egyeztető Fórum

2011. január 13-án tartotta első, előkészítő ülését a PPP Szakmaközi Egyeztető Fórum Budapesten. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Kiemelt Állami Szerződéseket és Támogatásokat Vizsgáló Állami titkársága által életre hívott egyeztető fórum legfontosabb feladata a már meglévő beruházások korszerű, hatékony működtetésének támogatása lesz. Amennyiben szükséges, a fórum keretei lehetőséget biztosítanak az adott konstrukció újragondolására, felülvizsgálatára is, éppen ezért kiemelt feladatként hárul a tagokra a PPP projektek felülvizsgálatának és a szerződéses feltételek újratárgyalásának komplex rendszerben történő kezelése.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a PPP Szakmaközi Egyeztető Fórumot – a PPP projektekben érintett szervezetek együttműködése és a kormány ágazati stratégiai elképzeléseinek megvalósítása érdekében – hármas céllal hívta életre. A szervezetnek biztosítani kell a PPP projektekben érintett szervezetek és szakértők közötti információáramlást; ezzel párhuzamosan lehetőséget kell biztosítani az érintetteknek álláspontjuk megismertetésére; illetve a fórum jogosult közös állásfoglalások és ajánlások kiadására, a kapcsolódó szakmai anyagok véleményezésére is.

A szükség szerint, eseti jelleggel ülésező egyeztető fórum nyolc tagból áll, elnöke Hegmanné Nemes Sára, kiemelt állami szerződéseket és támogatásokat vizsgáló állami titkár. A fórum a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium delegáltjaiból áll, de az egyes PPP témák esetében a Belügyminisztérium és a Közigazgatási Minisztérium képviselője is jelen lesz. Az üléseken tanácskozási joggal, meghívás alapján részt vehetnek eseti jelleggel más érintett szervezetek, a KEHI és az ÁSZ képviselői, illetve a Szakmaközi Egyeztető Fórum tagjait delegáló minisztériumok által meghívott személyek is.

A fórum elnöke és tagjai ezen minőségükben végzett tevékenységükért külön díjazásban nem részesülnek.

(Forrás: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Kommunikációs Főosztály)